

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

670. An pensio cassate possit deinceps exigi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

vendere merito crederetur. Nam dum beneficium resignas Titio, pacto cum eo inito, ut pensionem v.g. Ducatorum, quam tibi reservas singulis annis solvendam, redimat 140. Ducatis, statim solutis, perinde est, ac si dares illud beneficium pretio 140. Ducatorum recepto. Azor. *loc. cit.* Dein, dum pensio non est imposita ex causa cessionis seu resignationis beneficii, vel ex alia causa, ex qua possit argui pactio circa ipsum beneficium cedendum aut resignandum, eam redimere sine auctoritate Papæ, negat esse simoniacum. n. 96. hinc formalibus; Auctoritas Apostolica est perpetuo necessaria; sed non erit perpetuo necessaria pro abitergenda labe simoniæ, nisi eateus, quatenus processerit pensio ex causa cessionis seu resignationis beneficii, vel alia, ex qua argui possit pactio circa ipsum beneficium cedendum, aut resignandum. Et ita intelligendos ait omnes, qui nimis effuso sermone pronunciarunt, redimentem pensionem sine auctoritate Papæ committere simoniam, qui sunt multi, cum quibus etiam sentit Moneta *de distrib. quotid. p. 2. q. 18. n. 12.*

4. Quarto Castrop. *tr. 17. d. 3. de simon. p. 13.* postquam n. 3. pensionem soli clerico concessam divisisset quadrifariam; nempe in eam, quæ datur pauperi clerico in sustentationem, Quæ datur Parocho seni non valenti amplius deservire, ut se sustentet, beneficium ejus alteri collato. Quæ datur renuncianti beneficium, quod pacifice possidebat. Quæ datur ad litem in beneficio sedandam. Dixissetque cum Valent. *d. 16. p. 3.* quem citat, de omnibus hinc pensionum clericalium speciebus, esse simoniam juris Divini, vendere has pensiones auctoritate propria, ubi Bulla Pii V. edita 1571. in Bullario 138. recepta observatur; eò quod in dicta Bulla Papa pensiones annexat titulo spirituali, obligando pensionarios ad recitationem officii B. Virginis, quoposito, ut ait, cum pensio nihil sit aliud, quam jus percipiendi fructus (intellige, ex alieno beneficio) medio spirituali officio, cum hoc officium invendibile sit, etiam jus percipiendi fructus ab illo inseparabile, fore invendibile. Ubi verò dicta Bulla recepta non est, vendere dictas pensiones esse simoniam juris humani; eò quod ex stylo Curie prohibetur, eas vendi, & venditores tanquam simoniaci puniantur. Denique *a. n. 10.* sentit cum eodem Valent. *loc. cit. l. 2. c. 35. dub. 22. n. 124. Tollet. l. 5. c. 92. n. 6. dicto 3. Suar. l. 4. de simon. c. 26. n. 24. & 16.* quos citat; quamlibet dictarum clericalium pensionum redimi posse propria auctoritate sine simonia. Rationem dat ex Valent. quia, quod per se & immediate acquirit titularis, seu possessor beneficii pensione gravari, redimendo pensionem, est immunitas & libertas ab obligatione & onere pendendi quotannis ex fructibus illius tantam quantitatem, libertas autem hæc non sit spiritualis, neque spirituali per se annexa; nam esto, inde sequatur beneficium beneficiario fore magis utile, & eum facultatem habere retinendi sibi omnes fructus, hoc tamen est extrinsecum & accidentarium redemptioni pensionis, utpote quæ non per se respicit hanc utilitatem, sed solum dictam immunitatem. Atque ita diluit quoque fundamentum opinionis contrariæ, quod proposuerat n. 9. nimirum, quod beneficiarius redimens pensionem reddat beneficium sibi magis utile, quia potest jam percipere partem illam fructuum, quam solvere tenebatur loco pensionis; potestas autem, seu jus colligendi illam partem fructuum sit annexa titulo

spirituali, cum sit propter officium, non sicut ad potestatem percipiendi ceteras partes fructuum. Addit quoque Castrop. *cit. n. 10.* pro confirmatione, quod redemptio pensionis nihil aliud sit, quam quædam anticipata solutio fructuum, quos singulis annis beneficiarius tenebatur prestare. Ac tandem concludit, his non obstantibus, ad redemptionem pensionis semper solere intervenire auctoritatem Papæ, non quia ea necessaria, sed ad majorem securitatem, & quia jam ex stylo Curie hoc sit receptum.

Quæstio 669. An pensio cassata, seu viâ redemptionis extincta, anticipatâ solutione cogat literis Apostolicis?

Respondeo: non sufficere suppletionem manu Papæ signatam; sed in super expeditionem litterarum Apostolicarum esse omnino necessariam in hac non libera, seu non gratuita extinctione pensionis, ita ut ante expeditionem illarum sit locus penitentia, tenet Lot. *l. 1. q. 42. n. 10.* Contrarium tradit Corrad. *pr. benef. l. 5. c. 6. n. 55.* hinc expressis: neque literæ Apostolicæ requiruntur, quando pensio de consensu pensionarii cassatur & extinguitur, etiam nonnullis anticipatis, seu anticipandis solutionibus; tunc enim sola Signatura supplicationis super hujusmodi cassatione sufficit cum clausula; quod illa tam in judicio, quam extra illud fidem faciat. Idem tradit Card. de Luc. *de pens. d. 5. n. 3.* ubi talis est recepta praxis, quod super hujusmodi extinctionibus (intellige quæ sūt mediante pecuniâ, seu redemptione per anticipatas aliquorum terminorum solutiones; de his enim immediate ante fuerat locutus) obtinetur beneplacitum Apostolicum, pro quo sufficit sola supplicatio signata manu Papæ, absque expeditione litterarum &c. Et *d. 22. n. 4.* ubi stylus est, sive cassatio pensionis fiat motu proprio, sive ex conventionem partium ob aliquorum terminorum anticipatam solutionem non expediendi litteras; sed quod sola supplicatio signata manu Papæ sufficiat ex Decreto in eadem supplicatione adjecto solito. citat pro hoc Tond. *de pens. c. 28. n. 26. Garc. p. 6. r. 2. m. 13. &c.* qui tamen ibi non loquitur de literis expediendis super pensionis extinctione per dictam ejus redemptionem, sed super illius translatione.

Quæstio 670. An pensio cassata possit deinceps exigi?

Respondeo: Pensio semel extincta, sive gratuita cassatione, sive mediâ redemptione, amplius non reviviscit, licet titularis, seu is, qui pensionem solvebat, de novo se obligaret ad solvendum illam; quia beneficium semel liberatum ab onere pensionis, non potest per beneficiarium iterum reduci ad servitutem sine nova auctoritate, & solemnitatibus requisitis in reservatione pensionis. Ventrigl. *to. 2. annot. 11. §. 3.* citans Marechot. *var. resol. l. 2. c. 18. n. 24. & 25.* Cassat. *de pens. decis. sim. n. 6.* Procederetque id ipsum, etiam si titularis confiteretur, cassationem fuisse factam per metum, ex Marechot. *loc. cit. n. 26.* astringit Ventrigl. *loc. cit.* dum tamen aliunde de dicto metu sufficienter per alias probationes, quam titularis confessionem, constaret, pensio non quidem revivisceret, sed diceretur nulliter extincta, adeoque perfolvenda, Ventrigl. *loc. cit.* Sic quoque tradit Card. de Luc. *de pens. d. 22. n. 2.* quod quamprimum cassata pensio (loquitur de cassatio-

ne facta per Papam motu proprio) & sic illico Ecclesia in primo libertatis statu reposita, pensio amplius peti nequeat; ad eum ut Judex ex officio nemine etiam opponente, pensionarium agentem repellere valeat. Citat pro hoc Gamb. de off. leg. l. 6. n. 484. Tond. de pensio. n. 25. &c.

Questio 671. Qualiter amittatur possessio exigendi pensionem?

Respondeo primò: Tunc pensionarius dicitur amisisse possessionem naturalem, seu spoliatus possessione naturali pensionis, quando pensionem petiit ab eo, qui eam illi solvere consueverat, & is solvere non vult. Nam eò ipso, quod solvere recuset, spoliare videtur pensionarium possessione. Azor. p. 2. l. 8. c. 13. q. 2. citans Innoc. in c. suborta, de sent. & rejudic. & Decium conf. 136. Lott. l. 1. q. 38. n. 214. ubi: probando, pensionem semel petitam, & titulari eam negasse, probatur amissa naturalis possessio; quia illa denegatio intenta est ad spoliationem naturalem possessionis. Citat pro hoc Guido, Papam. decis. 629. per tot.

2. Respondeo secundò: Posito autem, quòd possessio naturalis fuerit amissa per dictam denegationem solutionis, quòd, si pensionarius per decennium acquirerit illi denegationi, negligendo petere solutionem, abiecit etiam animum possidendi, sic ipsam quoque civilem possessionem per lapsum tanti temporis, quasi ejus oblitus, amittit. Lott. loc. cit. n. 215. citans Bart. in l. si ve possideris n. 8. c. ne probat. Covar. ad regul. possessor. p. 1. sub. n. 3. Bald. conf. 12. n. 11. l. 1. &c. Subjungit tamen Lott. n. 216. Rotam idiplum non admittere, sed ut sit locus amissioni civilis possessionis, id exigere, ut naturalis possessio per alium fuerit occupata, qualiter illa ab alio occupata non est, ubi adest solum simplex illa denegatio titularis, ut Rota in Aquilegens. pens. 21. Maii. 1610. Sic quoque ait Lott. loc. cit. n. 218. illud, quod unus possidet naturaliter tantum, & alius civiliter tantum, non posse applicari controversia super possessione, vel quasi possessione pensionis. Nam licet pensionarius possideat tantum civiliter, titularis tamen non potest possidere naturaliter; cum pensio sit quaedam servitus, & res sua nemini serviat juxta l. in re communi. ff. de servitut. urbanor. praedior. Porro pensionarius spoliatus possessione naturali per denegatam ei à titulari solutionem, potest agere judicio de spolio, & judicio possessorio ad recuperandam pensionem. Azor loc. cit. citans Caccialup. q. 18. Rotam de restitut. spoliat. decis. 24. in antiq. An autem, & qualiter agens hoc judicio teneatur ostendere titulum, dictum est alibi. Vide de hoc Azor. loc. cit. & Lott. loc. cit. à n. 220.

PARAGRAPHVS IX.

De Resignatione per Procuratorem.

Questio 672. An, & à quibus, & quorum beneficiorum resignatio fieri possit per Procuratorem?

Respondeo ad primum: Possit fieri resignationem per Procuratorem. Garc. p. 11. c. 3. n. 142. Paris. l. 9. q. 1. n. 1. Castrop. de benef. d. 6. p. 2. §. 4. n. 1. Azor. p. 2. l. 7. c. 22. q. 1. affirmantes, hanc esse con-

stantem omnium sententiam ex l. labeo. ff. de usucap. ubi, quòd, qui potest aliquid per se, possit etiam idem per alium, nisi lege prohibeatur. Item in l. 1. ff. de Procurat. ubi, quòd usus mandati necessarius sit, quando nostris rebus superesse non possumus vel volumus. Jam verò lex nulla prohibet, resignationem beneficii fieri per procuratorem, nisi in casu unico; nimirum, dum resignationem faciens commoratur in Curia Romana; usus siquidem & stylus obtinet, ut praesentes in curia Romana non nisi per se ipsos consentum praesent resignationi (intellige, consentum illum magnum ad distinctionem consensu parvi praestiti in portione supplicae, qui etiam per Procuratorem in eo casu praestari non prohibetur) idque vi regulae Cancellariae quae est 24. Pauli IV. ubi sic dicitur: *Apostolica littera nullatenus expediantur, nisi resignans vel cedens, si praesens in Romana Curia fuerit, personaliter, alioquin per Procuratorem ad hoc ab eo specialiter constitutum expeditioni hujusmodi in eadem Cancellaria expressè consenserit, &c.* Castrop. loc. cit. Azor. loc. cit. q. 8. Chok. ad citatam reg. n. 39. Paris. l. 8. q. 8. n. 22. quae regulam obligantur quicunque, etiam in magna dignitate, etiam Cardinalia Constituti. Unde dum Cardinales resignant, hunc suum consentum praestant per syngrapham propria manu subscriptam, & missam ad Notarios Cancellariae, vel Camerae. Vel hi Notarii ad ipsos accedere solent, ut hunc eorum consentum excipiant, Azor, Chok. Paris. l. 8. q. 12. uti & l. 9. q. 12. & cum eo Chok. id limitant, ut procedat, dum hic consensus praestatur in Cancellaria, non verò dum praestatur in Camerae; quòd Notarii Camerae, ad praestandum ibi consentum admittant etiam Procuratores praesentium. Hinc jam

2. Respondeo ad secundum. Hoc unico igitur casu excepto, omnes, qui possunt per se resignare, possunt etiam constituere Procuratorem ad resignandum. Paris. l. 9. q. 1. n. 5. Sic in specie poterit id infirmus, etiam morti proximus. Azor loc. cit. q. 1. Paris. loc. cit. à n. 7. modo sit sanae mentis; destitutus enim usu rationis Procuratorem constituere nequit. Paris. loc. cit. à n. 13. Et sic Constituti in qualunque dignitate eam resignare possunt per Procuratorem. Azor loc. cit. q. 1. à n. 10. Sic è contra, qui per se nequeunt resignare, resignare quoque non valent per Procuratorem, Paris. l. 2. n. 22. tales esse dicens minores. Vel etiam, ut idem ibidem, qui constituere nequeunt Procuratorem. Hinc infero &

3. Respondeo ad tertium: Omnia beneficia resignari possunt per Procuratorem. Paris. l. 9. q. 2. n. 1. etiam maxima, & ipse Papatus. Paris. ibid. n. 2. De cetero potest resignatio per Procuratorem fieri tam coram Ordinario, quam in Curia in manibus Papae, modo coram Ordinario fiat pure; cum coram illo nec ipse Principalis in favorem, aut sub alia conditione resignare queat. Paris. l. 9. q. 5. n. 1. Porro quòd dictum de resignatione, procedit quoque de resignatione permutationis gratia, ita ut permutari quoque possint beneficia per Procuratorem. Paris. l. 9. q. 1. n. 3. citans Bellam. de permur. benef. p. 8. q. 2. n. 9. ac dicens, esse communem.

Questio 673. An constitui possit Procurator ad beneficium idem accipiendum, & dimittendum?

Respondent negativè Castrop. loc. cit. n. 2. Azor loc. cit. q. 7. Paris. l. 9. q. 10. citans Bellam. ubi ante n. 17. eò quòd constitui nequeat Procurator ad benefi-